

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 411-05-2/2024/5 EPA 1395-IX
Ljubljana, 10. 4. 2024

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F in 81/18-odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), pripravila

Mnenje

k predlogu Zakona o spremembi Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS-A) – skrajšani postopek,

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance (v nadaljevanju Komisija) je na 11. Izredni seji 9. aprila 2024 obravnavala **predlog Zakona o spremembi Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS-A)**, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Jelko Godec.

Komisija predlog zakona **podpira**.

* * *

Predlog zakona je predstavil poslanec Državnega zbora Zvonko Černač.

Uvodoma je pojasnil, da obstoječi Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev, ki velja od 23.12.2023 v svojem 92.-tem členu močno posega v lastninsko pravico za namen uresničitve sanacije vodne infrastrukture, drugih vodnih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda in vodnih teles.

Pojasnil je, da je omejitev lastninske pravice že bila urejena pred uvedbo določb ZORZF v ZUreP-3 kjer je podlaga za javno korist v prostorskih aktih, kjer se ugotavlja javna korist za izgradnjo infrastrukturnih objektov. V ZORZFS pa se ugotavlja javna korist na podlagi sklepa vlade, ki temelji na strokovnem mnenju.

Na ta problem opozarjajo tudi kmetje ob nameri obsežnih razlastitev kmetijskih zemljišč za gradnjo suhih zadrževalnikov..

Zato je cilj zakona, da se črtajo postopki razlastitve po nujnem postopku in da se posegi v lastninsko pravico izhajajo v okviru obstoječe zakonodaje ZUreP-3.

* * *

V razpravo so se najprej vključili predstavniki Ministrstva za naravne vire in prostor in pojasnili, da 92. člen velja izjemoma kjer se res ne da dogovoriti in naj bi se postopek

sprožili le v skrajnih primerih. Drugače se postopki vodijo po ZUreP-u. Pojasnili so tudi da se 92. člen ne nanaša na suhe zadrževalnike. Zakon je tudi časovno omejen in gre v prvi vrsti za sanacijo strug, pregrad, nasipov ipd. Poudarili so, da se s tem zakonom ne posega v pravice kmetov.

Državni svetniki so v razpravi opozorili na primere kjer do dogovora sploh ne more priti kot so to primeri ko lastnik ni znan ali pa so zemljišča v procesu dedovanja, razlastitve, združevanja zemljišč in podobno. Prav tako je bilo izpostavljeno, da vlada z obstoječim zakonom želi pohitriti zadeve in odpraviti birokratske ovire o katerih velikokrat govorimo. Prišlo je res do ogromnih škod in zato je zadevo potrebno nujno pohitriti. Hkrati pa so tudi opozorili, da v kolikor potencialna razlastitev ni vezana direktno na sanacijo ali bodoče preprečevanje škod zaradi vodnih ujm gre pri obstoječem zakonu za pretiran poseg v lastninsko pravico. Razlastitev manjših kmetij bi lahko pomenilo tudi ogrožanje njihovega preživetja in prenehanje njihovega delovanja.

Državni svetniki so v razpravi podprli inštrument razlastitve, saj brez njega ne bi bilo v občinah narejene marsikatere šole, vrtca, pločnika, ceste ... zato je prav da so v zakonodaji vzvodi za rešitev parcialnih interesov. Vendar kljub vsemu smatrajo, da obstoječa zakonodaja omogoča nemoten postopek.

Na razpravo se je odzval predlagatelj zakona in povedal da obrazložitev predstavnikov ministrstva ne drži saj če bi držale tak poseben zakon ne bi bil potreben. Zakon je res časovno omejen, razlastitev pa je trajna. Gre za presplošen postopek pohitritve razlastitve s čimer se pregrobo posega v lastninsko pravico. Na vse to so opozorili tudi kmetje. Zato smatra, da gre za nepotrebno ustvarjanje nemira ter meni, da gre pri celotnem zakonu le za spremembo prvega odstavka 92.-ega člena obstoječega zakona in se zapiše:

»Za uresničitev namena sanacije iz prejšnjega člena se lahko lastninska in druga stvarna pravica na nepremičninah odvzame ali omeji po postopku in na način, določen z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice.«
Drugi, tretji, četrti, peti in šesti odstavek pa se črtajo.

* * *

Komisija je predlog zakona podprla.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije, državni svetnik Marko Staroveški.

Sekretar komisije
Rok Šimenc, l.r.

Predsednik komisije
Mitja Gorenšček, l.r.